

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠO

2014 m. rugpjūčio 19 d. Nr. A1-416

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.6.1 ir 1.6.4 papunkčiais, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimu Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 7.1 ir 7.4 papunkčiais bei siekdama užtikrinti Jaunimo garantijų iniciatyvos, finansuojamos Jaunimo užimtumo iniciatyvos lėšomis, įgyvendinimą:

1. T v i r t i n u Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos aprašą (pridedama).
2. Į p a r e i g o j u Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorių ir Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorių iki 2014 m. rugsėjo 20 d. parengti bendros Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo stebėsenos sistemos aprašo projektą ir pateikti jį Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai.
3. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrams pagal veiklos sritis.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

[Handwritten signature]

Algimanta Pabedinskienė

Viceministras

Gintaras Klimavičius
2014-08-14

Jaunimo skyriaus vedėja
2014-08-14
Jolanta Sakalauskienė

Strateginio planavimo ir analizės
departamento direktorė

Vita Saffjan
2014-08-14

Teisės skyriaus vedėjo pavaduotoja

Ušėja Rynkevič
2014-08-14

Šeimos ir bendruomenių departamentu
direktorius pavaduotoja

Daina Urnaitienė
2014-08-14

Justina Aleksejeva
2014-08-14

Darbo rinkos skyriaus vedėja
Nijolė Dilbienė
2014-08-14

Darbo departamento
direktoriaus pavaduotoja
Eglė Kaušauskienė
2014-08-14

Teisės skyriaus
vyriausioji specialistė
Jurgita Raškauskaitė

Ngjehon -
2014-08-14

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro

2014 m. rugpjūčio 19 d.

įsakymu Nr. A1-416

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Jaunimo garantijų iniciatyvos, finansuojamos Jaunimo užimtumo iniciatyvos lėšomis, (toliau – Jaunimo garantijų iniciatyva) įgyvendinančias institucijas ir įgyvendinimo tvarką.

2. Aprašas parengtas įgyvendinant Europos Sąjungos Tarybos 2013 m. balandžio 22 d. rekomendaciją dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo bei vadovaujantis Europos Komisijos reikalavimais dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo.

3. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Jaunimo užimtumo iniciatyvos intervencija** – apima visas Jaunimo užimtumo iniciatyvos lėšomis finansuojamas dalyviui individualiai suplanuotas ankstyvosios intervencijos ir aktyvumo skatinimo bei integraciją į darbo rinką skatinančias veiklas ir subsidijuojamus pasiūlymus.

3.2. **Neaktyvus jaunas žmogus** – nedirbantis, nestudijuojantis, nesimokantis ir nieiškantis darbo 15–29 metų asmuo, kurio negalima priskirti nei prie užimtų gyventojų, nei prie bedarbių.

3.3. **Pasiūlymas** – savanoriškas darbdavio, mokymo įstaigos ar stažuotės organizatoriaus siūlymas dirbti, mokytis, dalyvauti stažuotėje arba mokyme per pameistrystę, kuris konkrečiam asmeniui leidžia suprasti, kad priimdamas pasiūlymą jis kartu prisiima ir tam tikrus įsipareigojimus. Pasiūlymas gali būti įforminamas sutartimi ar kitu dokumentu, kuriame aiškiai išreikštas darbdavio, mokymo įstaigos ar stažuotės organizatoriaus sutikimas priimti konkretų asmenį. Pasiūlymai gali būti subsidijuojami ir nesubsidijuojami. Subsidijuojamu pasiūlymu laikomas pasiūlymas dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme, Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. A1-499 „Dėl Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, Darbo rinkos paslaugų teikimo sąlygų ir tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-476 „Dėl Darbo rinkos paslaugų teikimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“, Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-473 „Dėl Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos aprašas), Atvirų jaunimo centrų veiklos apraše,

patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. A1-570 „Dėl Atvirų jaunimo centrų veiklos aprašo patvirtinimo“, Jaunimo darbuotojų veiklos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. A1-208 „Dėl Jaunimo darbuotojų veiklos aprašo patvirtinimo“, vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVĄ ĮGYVENDINANČIOS INSTITUCIJOS

5. Jaunimo garantijų iniciatyvą įgyvendina:

5.1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija);

5.2. Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža);

5.3. Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Jaunimo reikalų departamentas).

6. Jaunimo garantijų iniciatyvą įgyvendinančių institucijų funkcijos:

6.1. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija koordinuoja pavaldžių institucijų, atsakingų už darbą su jaunimu bei jaunimo užimtumą, veiklą, bendradarbiauja su darbdavių organizacijomis ir profesinėmis sąjungomis, su viešojo ir privačiojo sektoriaus organizacijomis, savivaldybėmis ir nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens jaunimo organizacijomis;

6.2. Lietuvos darbo birža organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja teritorinių darbo biržų, jaunimo darbo centrų, EURES biurų (užimtumo tarnybų bendradarbiavimo tinklas) veiklą, įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, vykdymą, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai teikia ataskaitas apie Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo rodiklius;

6.3. Jaunimo reikalų departamentas organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, atvirųjų jaunimo centrų, atvirųjų jaunimo erdvių veiklą, įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą, vykdymą, užtikrina metodinės pagalbos teikimą su jaunimu dirbantiems darbuotojams, įgyvendina Nacionalinę jaunimo savanoriškos veiklos programą patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. A1-73 „Dėl Nacionalinės jaunimo savanoriškos veiklos Programos patvirtinimo“, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai teikia ataskaitas apie Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo rodiklius.

III SKYRIUS

JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVOS ĮGYVENDINIMO TVARKA

7. Jaunimo garantijų iniciatyva įgyvendinama šiais etapais:

7.1. asmenų, norinčių dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvoje, identifikavimas ir individualaus užimtumo veiklos plano (toliau – IUVP), kurio formą tvirtina Lietuvos darbo biržos direktorius, arba individualaus veiklos plano, kurio formą tvirtina Jaunimo reikalų departamento

direktorius ir kurį sudaro su jaunimu dirbantis darbuotojas bei kuriame numatomos teikiamos paslaugos jauniems žmonėms, asmenų išipareigojimai, numatomi tikslai, uždaviniai, veiklos, priemonės ir jų įgyvendinimo terminai, (toliau – IVP) sudarymas;

7.2. pirminė jaunimo užimtumo iniciatyvos intervencija (toliau – pirminė intervencija) – ankstyvos intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemonės. Pirminės intervencijos priemonės teikiamos neaktyviam jaunam žmogui per 4 mėnesius nuo jo identifikavimo Jaunimo reikalų departamente, o bedarbiams – nuo bedarbio statuso suteikimo dienos;

7.3. antrinė jaunimo užimtumo iniciatyvos intervencija (toliau – antrinė intervencija) – integracijos į darbo rinką priemonės (subsidijuojami pasiūlymai).

8. Įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą vykdoma nuolatinė stebėseną, kuri apima duomenų apie asmenis, dalyvaujančius Jaunimo garantijų iniciatyvoje, jų dalyvavimo eigą, pasiekimus ir kitos informacijos rinkimą bei analizę.

9. Neaktyvūs jauni žmonės identifikuojami ir IVP sudaromas taip:

9.1. informaciją apie neaktyvius jaunus žmones savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius renka iš savivaldybės administracijos vaiko teisių apsaugos skyriaus, jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, atvirųjų jaunimo centrų, atvirųjų jaunimo erdvių, teritorinių policijos komisariatų, seniūnijų, teritorinės darbo biržos, švietimo įstaigų, socialinės paramos, globos ir paramos organizacijų;

9.2. savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius informaciją apie neaktyvius jaunus žmones kiekvienoje savivaldybėje pateikia Jaunimo reikalų departamentui Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka;

9.3. Jaunimo reikalų departamentas, vadovaudamasis Jaunimo reikalų departamento direktoriaus įsakymu patvirtinta tvarka, analizuoja gautą informaciją, identifikuoja neaktyvius jaunus žmones, potencialiai galinčius dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvoje, ir informaciją apie juos teikia jaunimo ar su jaunimu dirbančioms organizacijoms;

9.4. informaciją gavusių organizacijų su jaunimu dirbantys darbuotojai ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos kreipiasi į šiuos neaktyvius jaunus žmones, informuodami apie galimybę įsitraukti į Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklas. Informacija teikiama el. paštu, telefonu ar kitais būdais, atsižvelgiant į neaktyvaus jauno žmogaus situaciją;

9.5. su jaunimu dirbantys darbuotojai pakartotinai kreipiasi į tuos neaktyvius jaunus žmones, kurie per 5 darbo dienas nuo informacijos apie galimybę įsitraukti į Jaunimo garantijų iniciatyvos veiklas gavimo dienos nesikreipė į atvirosius jaunimo centrus, atvirąsias jaunimo erdves, jaunimo ar su jaunimu dirbančias organizacijas;

9.6. jei per 5 darbo dienas nuo pakartotinio pasiūlymo pateikimo dienos neaktyvus jaunas žmogus nesikreipia į Jaunimo garantijų iniciatyvos priemones neaktyviems jauniems žmonėms įgyvendinančias institucijas ir organizacijas, su juo organizuojamas susitikimas ir pokalbis, dalyvaujant socialiniam darbuotojui, išsiaiškinant jauno žmogaus situaciją ir poreikius;

9.7. neaktyvus jaunas žmogus, sutikęs dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos vykdomose priemonėse, registruojamas Jaunimo reikalų departamente. Per 1 mėnesį nuo registracijos dienos su jaunimu dirbantys darbuotojai jaunimo ar su jaunimu dirbančioje organizacijoje, atvirajame jaunimo centre ar atvirojoje jaunimo erdvėje šiam neaktyviam jaunam

žmogui sudaro IVP, numatant teikiamas paslaugas, kiekvienos šalies įsipareigojimus, veiklas ir jų įgyvendinimo terminus;

9.8. jei neaktyvus jaunas žmogus atsisako dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos priemonėse, jam pateikiamas atsisakymo faktą fiksuojantis dokumentas, kurio formą tvirtina Jaunimo reikalų departamento direktorius;

9.9. su jaunimu dirbantys darbuotojai, ne anksčiau kaip po 3 mėnesių tiems neaktyviems jauniems žmonėms, kurie atsisakė dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos priemonėse, įvertinę neaktyvaus jauno žmogaus statusą, pakartotinai pateikia pasiūlymą dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos priemonėse, kaip tai nurodyta Aprašo 9.4–9.6 papunkčiuose.

10. Jauni bedarbiai identifikuojami ir IUVP sudaromas taip:

10.1. teritorinės darbo biržos, vadovaudamosi Darbo rinkos stebėsenos sąlygų ir tvarkos aprašu, registruoja jaunus žmones ir nustatyta tvarka suteikia bedarbio statusą. Sutinkantys dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos priemonėse 16–29 m. bedarbiai (toliau – jauni bedarbiai) tai pažymi IUVP jo sudarymo metu;

10.2. jei jaunas bedarbis atsisako dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvos priemonėse, jam pateikiamas atsisakymo faktą patvirtinantis dokumentas, kurio formą tvirtina Lietuvos darbo biržos direktorius. Atsisakiusiam dalyvauti Jaunimo garantijų iniciatyvoje jaunam bedarbiui toliau teikiamos kitos darbo biržos paslaugos teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Pirminė intervencija – tai ankstyvos intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemonės:

11.1. atsižvelgdamos į individualius kiekvieno jauno bedarbio poreikius bei tikslią grupę, kuriai jis priskirtas, ir vadovaudamosi Tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimo kokybės standartu, patvirtintu Lietuvos darbo biržos direktoriaus įsakymu, teritorinės darbo biržos organizuoja ir (ar) įgyvendina šias ankstyvos intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemones:

11.1.1. papildomų gebėjimų ir kompetencijų ugdymo priemonės (verslumo, projektų valdymo, IT žinių tobulinimo ir pan.);

11.1.2. psichologinės socialinės rehabilitacijos priemonės;

11.2. neturintys motyvacijos mokytis ar dirbti jauni bedarbiai gali būti siunčiami dalyvauti jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų vykdomose veiklose.

12. Atsižvelgdami į kiekvieno neaktyvaus jauno žmogaus individualius poreikius bei tikslią grupę, kuriai jis priskirtas, jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos, atvirieji jaunimo centrai ar atvirosios jaunimo erdvės organizuoja ir (ar) įgyvendina ankstyvos intervencijos ir aktyvumo skatinimo priemones, atsižvelgdamos į tai, kokį pasiūlymą jaunas žmogus pageidauja gauti: dirbti, mokytis ar atlikti praktiką:

12.1. siekiant sudaryti sąlygas neaktyviam jaunam žmogui (re)integruotis į švietimo sistemą, teikia šias paslaugas:

12.1.1. neaktyviems jauniems žmonėms nuo 15 iki 18 metų:

12.1.1.1. minimalios priežiūros paslaugas;

12.1.1.2. pagalbos pažįstant save paslaugas;

12.1.1.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių ugdymo paslaugas;

12.1.1.4. motyvavimo paslaugas;

12.1.1.5. informavimo apie jauno žmogaus galimybes paslaugas;

- 12.1.1.6. tarpininkavimo su švietimo įstaigomis paslaugas;
- 12.1.2. neaktyviems jauniems žmonėms nuo 19 iki 29 metų:
 - 12.1.2.1. pagalbos pažįstant save paslaugas;
 - 12.1.2.2. socialinių ir gyvenimo įgūdžių ugdymo paslaugas;
 - 12.1.2.3. motyvavimo paslaugas;
 - 12.1.2.4. informavimo apie jauno žmogaus galimybes paslaugas;
 - 12.1.2.5. tarpininkavimo su švietimo įstaigomis paslaugas;
- 12.2. siekiant sudaryti sąlygas neaktyviam jaunam žmogui nuo 16 iki 29 metų (re)integruotis į darbo rinką, teikia šias paslaugas:
 - 12.2.1. pagalbos pažįstant save paslaugas;
 - 12.2.2. socialinių ir gyvenimo įgūdžių ugdymo paslaugas;
 - 12.2.3. motyvavimo paslaugas;
 - 12.2.4. informavimo apie jauno žmogaus galimybes paslaugas;
 - 12.2.5. tarpininkavimo su teritorinėmis darbo biržomis paslaugas;
- 12.3. siekiant sudaryti sąlygas neaktyviam jaunam žmogui nuo 16 iki 29 metų atlikti kokybišką praktiką, teikia šias paslaugas:
 - 12.3.1. motyvavimo paslaugas;
 - 12.3.2. pagalbos pažįstant save paslaugas;
- 12.4. siekiant sudaryti sąlygas motyvuotam neaktyviam jaunam žmogui nuo 16 iki 29 metų (re)integruotis į darbo rinką ir (ar) švietimo sistemą, teikia šias paslaugas:
 - 12.4.1. savanorystės vietos paieškos paslaugas;
 - 12.4.2. savanoriškos veiklos atlikimo organizavimą;
 - 12.4.3. mokymus savanoriškos veiklos metu;
 - 12.4.4. mentorystės paslaugas savanoriškos veiklos metu.
- 13. Pirminės intervencijos priemonėmis yra siekiama, kad neaktyvus jaunas žmogus arba jaunas bedarbis gautų nesubsidijuojamą pasiūlymą dirbti, mokytis, dalyvauti stažuotėje arba mokyme per pameistrystę. Asmenims, kurie dalyvaudami pirminėje intervencijoje negavo nesubsidijuojamo pasiūlymo, per 1 mėnesį pabaigus dalyvauti pirminėje intervencijoje yra siūloma dalyvauti antrinėje intervencijoje (gauti subsidijuojamą pasiūlymą).
- 14. Antrinė intervencija – integracijos į darbo rinką priemonės. Jos yra taikomos jauniems bedarbiams ir neaktyviems jauniems žmonėms, nusprendusiems įsiregistruoti teritorinėje darbo biržoje. Tokiu atveju, kai neaktyvus jaunas žmogus, po dalyvavimo pirminėje intervencijoje, organizuotoje jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, įsiregistruoja teritorinėje darbo biržoje ir jam yra suteikiamas bedarbio statusas, jam siūloma gauti subsidijuojamą pasiūlymą, tačiau jis nėra siunčiamas į teritorinės darbo biržos organizuojamą pirminę intervenciją.
- 15. Teritorinės darbo biržos, atsižvelgdamos į jauno bedarbio išsilavinimą ir pasirengimą integruotis į darbo rinką, siūlo dalyvauti šiose integracijos į darbo rinką priemonėse:
 - 15.1. bedarbių profesinis mokymas;
 - 15.2. darbo įgūdžių įgijimo rėmimas;
 - 15.3. įdarbinimas subsidijuojant;
 - 15.4. darbo rotacija;

- 15.5. teritorinis judumas;
 15.6. savanoriška praktika;
 15.7. darbo įgūdžių įgijimas pagal dvišalę darbo įgūdžių įgijimo sutartį.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija iš Jaunimo garantijų iniciatyvą įgyvendinančių institucijų turi teisę gauti visą informaciją, reikalingą veiksmingai Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo priežiūrai užtikrinti.

17. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija koordinuoja Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimą Lietuvoje. Lietuvos darbo birža ir Jaunimo reikalų departamentas įgyvendina Jaunimo garantijų iniciatyvą. Lietuvos darbo birža organizuoja ir užtikrina numatytų paslaugų teikimą jauniems bedarbiams, teikiamų paslaugų kokybę ir atsako už pasiektus rezultatus. Jaunimo reikalų departamentas organizuoja ir užtikrina numatytų paslaugų teikimą neaktyviems jauniems žmonėms, teikiamų paslaugų kokybę ir atsako už pasiektus rezultatus.

18. Jaunimo garantijų iniciatyva įgyvendinama 2014–2020 metais.

Viceministras

Struktūrinės paramos
 politikos skyriaus
 vyr. specialistė
 Vytenė Pivoraite

Gintaras Klimavičius

2014-08-13

Teisės skyriaus vedėjo pavaduotoja

Alesia Rynkevič

2014-08-13

Šeimos ir bendruomenių departame.
 direktoriaus pavaduotoja

Daina Urbonaitienė

2014 08 12

Darbo rinkos skyriaus vedėja

Nijolė Dilbienė

2014 08 12

Darbo departamento
 direktoriaus pavaduotoja

Eglė Račinskienė

2014 08 12

Justina Ablytė-Gogelienė
 2014 08 12

Jaunimo skyriaus vedėja

2014-08-12

Jolanta Sakalauskienė

2014 08 13
 J. K.

M. Kojelienė -
 Milda Kojelienė
 2014-08-12